

1206
6.37

ANDREY KOÇANCI

ANA MEMLEKET

Sain S. Kuroglo!
bütün üreklän
sözgiler könci
İrey 2.

Ana İlen İket
İl'le İ'z
Andrey könci
CH/İ'yan 2001.

ANDREY KOCANCI

ANA MEMLEKET

siirlär

АРХИВ
СТЕПАНА КУРОГЛО

*P*ontos
Chişinău • 2001

CZU 821.512.165(478)-1
K 75

Resim: *D. Ayoglu*

Redaktor: *Stepan Bulgar*

ISBN 9975-938-37-x

© A. Koçancı, 2001

PEETÇI

Geldim sizä nasıl peetçi,
Şafklı olsun yaşamanız.
Nicä kıra gelär çiftçi,
Ki kalmasın toplak yalnız.
Geldim sizä yardım etmää,
Ki üreklär açık olsun.
İçlerinä sevgi ekmää,
Ki dünnedä şennik olsun.
İsteerim pek damna-damna
Hep toplansın iiliklerim.
Sanêrım hiç olmaz maana,
Nerdä yannış te işlerim.
Onnar olêr diil ürektän,
Kimi erdä bilmezliyä
Yolêrım fenalı köktän,
Açan çikêr birdän üzä.
Geldim sizä nasıl peetçi
Yanmaa, nesoy yanêr mumnar.
Yaptım te kendimä seçi,
Halkım, sana aydın olar.

GAGAUZ MILLİ ARHİVİ

№

1206

«CENTRUL DE CERCETĂRI
ȘTIINȚIFICE AL GAGAUZIEI»

3 НИЦ ГАГАУЗИИ
ИМ. М.В. МАРУНЕВИЧ

YAPRAK DÖKÜMÜ GELDİ

Gözünü kırıp gülärdin,
Başkasınnan sän gidärdin.
Yanında durmaa korkardım,
Karşı gelip utanardım.
Her gün sokaktan geçärdim,
Peliini saklı çekärdim.
İstedim benim olasin,
Bir vakıt taa dayanasin.

Pazara düüna çaarêrsın,
İçimi fit koparêrsın.
Unut beni, yalvarêrim,
Sepetlän çiçek yollêêrim.
Bu günä ko sevinäsin,
Dünnedä gözäl yaşayasin.
Sevgimi hiç unutmayasın?
Zorunda genä çaarasin.

Ellerim sana diyärdi,
Arkamda kanat büüyärdi.
Diil gezeyim, ama uçardım,
Hızlı kahır braayardım.
Diri cannar eşlenerlär,
Bireri te toplanêrlar.
Salt bir bän yalnız kalêrim,
Sevgimä umutlanêrim.

Gün batısı renkli, gözäl,
Hava yavaş, durmuş lüzgär.
Salt ürääm benim uluyêr,
Biri onu işitmeer.
Oh ! Yaprak dökümü geldi,
Büük kahır bana getirdi.
Pek geç kaldım, pek geç kaldım,
Dostuma seni kaçardım.

KİM KALSIN BU DÜNNEDÄ?

Ölä vakıtlar olmuş:
Er çirkin tepremiş,
Havalar heptän diişmiş,
Yaamurlar, çıvgın yaamış,
Kahırlan dünnä dolmuş.

Toplanmış canavarlar,
Taa başka türlü mallar:
Toprak içindän kurtlar,
Yukaarda uçan kuşlar
Ne var dünnedä cannar.

Yapmışlar bir büyük topluş,
Seftä çoyu buluşmuş.
Kimisi erä oturmuş,
Kimisi ayakça durmuş,
Koymuşlar bir büyük soruş:

- Kim kalsın bu günnedä?
Vakıt zor olmuş erdä,
Dayanmak bitmiş göktä,
Hiç yok annaşmak sizdä,
Sular kaynêêr denizdä.

Kalkmış en kaavi mallar:
Biz hem bizim uşaklar
Kalacak, - demiş onnar.
Nasıl kalar küçüklär?
Onnarda yok kuvetlär!

Aacın üstündän inmiş
Maymun, yaşını silmiş,
Ölä keskin söylemiş:
Hepsinin var kuvedi,
Allah nekadar verdi.

Zorlanmış pek yaşamak,
Olmuş büyük bir kaarışmak:
Herersi daanık uşak,
Göktä sä gözäl kuşak
Çaarmış hepsini kucak.

Biyaz guguş yalvarmış,
Allah onu işitmiş,
Akıl hepsinä vermiş,
Birini ayırmamış,
Çıvgın yaamurlar durmuş.

Çekişlär birdän bitmiş,
Herkez evinä gitmiş
Uşaklarını toplamış,
Oturup ta annatmış,
Nasıl diil islää çekiş.

Dayanmaa bizä läüzim,
Bekim Allahtan izin,
Biraz zorlar çekelim.
Sular bitsin denizin,
Vavilon günü geçsin.

Esapsız insan oldu,
Ne aarardı o buldu.
Allahı fit unuttu,
İiliktän o suuldu,
Kendi işindän buuldu.

Sevinmesin büyük halklar:
Küçük halkta kahırlar.
Damnamaz boşa yaşlar,
Betvalı heptän olar.
Annamarsaydı onnar.

BİZ BÜÜYERİZ

Bän oldum pek büük çocuk,
Kelebää kendim tuttum.
Hem gözäl, hem alçacak,
Dereya yalnız gittim.
Gün yakêr, kuşlar uçêr,
Kopardım pek çok çiçek.
Belimdä bir büük kemer,
Elimdä da kelebek.
Te baktı genä bana
İhtärcä bir babucuk.
Bän yardım oldum ona,
Kaçarak hem pek çabuk.
Hayır yapmaa Memlekettä,
Bu dünnedä yaşêêriz biz.
Çalmaa, baarmaa herbir peettä,
Ki yaşasın hepsi zeetsiz.

AKIŞËR DÜŞÜNMEKLÄR

Gün pek yakêr, oldu sıcak,
Gülcääzlär şennendilär.
Ne dirildi bizim Bucak!
Akışêr düşünmeklär.
Nedän olmuş bu aydınnık?
Topraklar ne pek kara?
Neçin insan te sınaşmış
Olsun onda pek çok para?
Nedän olêr gecä, gündüz?
Bayırdan akêr sular.
Ne gelmeerlär hiç üz - be - üz
Hererdän padişahlar?
Lafetsinnär, annaşsinnar,
Birleşsin bütün dünnä!
Açsın gözäl ko fidannar.
Mayıl olmaa herbir günä.
Kardaş gibi ki yaşamaa,
İnsana hep hak gütmää.
Hiç diil läüzüm hem sızlamaa,
Ama gözäl uşak büütmää.
Pek çok türlü düşünmeklär
Geler benim fikirimä.
Yukaardakı sölenmişlär
Te damnadı üreemä.

OTURUP LAFEDELİM

Zor vakit şindi bizdä,
Diildir taa kolay sizdä,
Ama isteerim oturmaa,
Seninnän kafadar olmaa.
Sän istärmişin ba, dost,
Kaldıralım birkaç tost?
Yapalım küçük dernek,
Ko alsın hepsi örnek.
Prost et sän beni ilktän
Bilmeerim haliz, heptän
Moldovan mı deyeyim sana?
Osaydı romun dooru?
Bän fit gagauz duudum,
Bu halkta da umudum.
O islää mi osa prost,
Olurum sana bir dost.
Bir kapu komuşuyuz biz,
Olarsaydın sän kefsiz,
Çaar beni, bän gidecäm,
Zaametimi saymayacam.
Sade pek isteerim, ki
Çekişlär olsun bitki,
Çekiş zor dostluk yapır,
O ölä bir dik bayır!
Zor çıkmaa tepesinä,
Çikmamış bütün dünnä,
Biz çıkmaa da savaşsak,
Deerlär bizä “durak”.
Taa ii diil mi oturup,
Bir sofrä gözäl kurup,
Annaşıp da daalalım,
Sevgiliklän kalalım.

ESKİ DOSTUM

Gezdim pek çok bu dünnedä,
Gördüm türlü gözäl erlär.
Hem ii toprak sade evdä,
Mayıl gözäl te türkülär.

Gezä - gezä bümüşüm bän,
Koca adam oolum olmuş.
Ah, kalkınmış kızlar heptän,
Evdä olêr türlü soruş.

Kahır büüyer te gün-gündän,
Türlü zaamet bendä olêr,
Güneş duuêr Sahalindän,
Atlantın suyunda buulêr.

Ko enilensin herbir iş,
Eski kalsın sade dostluk.
Bunu annêr, kim çok gezmiş,
Kimä läüzim te dooruluk.

Dostum benim, eski dostum,
Saçlar bendä biyazıdı,
Pek çok işleri unuttum,
Pak sa eski dostum kaldı.

PROST ET BENİ, ANTON!

Prost et beni, Anton!
Halk seni te üürendi.
Sahalindän tiklon
Sesini geç getirdi.

Ne bu keskin sesin
Çok vakıt cınnamasın?
Kim verdi izin
Anton kavala yatsın?

Zor mu olmaa girgin,
Ateşä karşı koymaa?
Ana memleketin
Başladı cengä doymaa.

Cenk sizi genç yutmuş,
Halkın ii çocukları.
Kalın topraklan örtmüş:
Çoyun yok mezarları.

Topracın senin sert:
Diil kendi tarafından,
Halkına da bu büyük dert:
Çok çocuklar darmadaan.

Senin adın için
Söleyecäm pek çok peetlär!
Bir biyaz güvercin
Götürär yalpak seslär.

Şindi artık anıldın,
Gagauz halkın oolu.
Yanıış yol almadın,
İşledin dä pek dooru.

Prost et beni, Anton,
Halk seni te üürendi.
Sahalindän tiklon
Sesini geç getirdi.

GÜN

Gün yakêr, olêr sıcak,
Yısdêr hepsimizi.
Şen olup bizim Bucak
Kaynadêr o denizi.
Kuvedi pek büyük günün,
Seviner herbir yaprak,
Sendân gözâl ömürüm,
Ne sän bizä pek uzak?
Ellerimnän etişsäm,
Uzadıp sana dooru,
Alacam seni kucak,
Pek bitär çoyun zoru,
Angılar karannıkta
Hiç çıkamêêr içerdän,
Görüp seni kucakta,
Kalkarlar onnar birdän.
Cendemä da sokacam,
İlinnenir zorları,
Orada zeetä çok can
Görämeer yıldızları.
Kör insan birdän görüp,
Senin keskin şafkını,
Kim hiç görmemiş mürür,
Görüp silär yaşını.
Kuvedi pek büyük günün,
Seviner herbir yaprak,
Sendân gözâl ömürüm,
Ne sän bizä pek uzak?

KALK, HALKIM, GÖZÄL HALKIM!

Sayılmamış halkımız
Daanık - zaman günündä.
Şindi diiliz biz yalnız,
Açıldı bizä perdä.

Girgin halkım serbestli,
İşi yapêr bir kerä.
Türkülär mayıl peetli,
Hepsi da bizä görä.

Duşman istedi bizi
Gülüp maskara etmää.
Koruduk sevgimizi ;
İş yapıp uşak büütmää.

Kalk, halkım, gözäl halkım,
Metet şindiki günü.
Ko uçsun benim lafım,
Nicä yaprak dökümü.

Olmayasın hic dürük,
Sevinäsin herbir gün!
Kuvetlär kaavi düünük,
Yaşaman olsun düzgün.

Şen çalêr eşil kavak,
Hızlandıynan pek lüzgär.
Zor bizä, açan kurak,
Çok türlü geler zeetlär.

Taa nelär biz geçirdik!
Hepsini te söyleyecez:
Bucaa yaşamak verdik -
Büük zorlardan geçecez!

Kalk, halkım, gözäl halkım,
Metet şindiki günü.
Ko uşsun benim lafım,
Nicä yaprak dökümü.

BÜÜK MÜ ÜK BU UŞAKLAR?

Her gün geçerim sokaktan,
Bizim o pek geniş, meydan.
Pak sa sizin yanınızda
Gitsäm bän nereyi da uzaa,
Bakêrim yok mu kızınız,
Te genä diil mi o yalnız?
Nelär yapêr sundurmada
Osa yalnız te sokakta.
Bana açan o gülümseer,
O gün pek işlerim uyêr.
Ama canım te titirer,
Kimärsaydı yaşlar akêr,
Sırtında uşaa gördüynän,
Seninnän karşı geldiynän,
Çok kerä sormaa isteerim,
Bekim boşa didinerim:
Büük mü ük bu uşaklar?
Bizdä sa dolu sokaklar.
- Aar mı olur kendi uşaan,
O nasıl gün, nasıl avşam.
Bana komuşuykam söledi,
Sakat uşaanı gösterdi.
- Te gör, o benim gözelim,
Dinmäz hiç ondan ellerim.
Sırtıma alıp giderim,
Allaha da gücenmeerim.
Geçer hızlı pek vakıtlar,
Bizi da bakır uşaklar.
Umutlan yaşêêrız biz,
Ama kaldık fit kuvetsiz.
Sıkıp kendi - kendimizi,
Verip bütün üreemizi,
Büütmää uşak savaşêrız,
Onnar için çalışêrız.
Biyazıdı bizdä saçlar,
Ko olsun dolu sokaklar,
İlin olur ihtiarlümüz,
Boşa geçmâz yaşamamız.

KO DESİNNÄR BANA BÜÜN TÜRK!

Çoyu beni gücendirdi:
- Sän türksün, üzümä dedi.
Bu laflar pek aar gelärdi,
Birazdan sora geçärdi,
Yutkunup ta hep susardım,
Dooruluu sa bulamardım:
Lafedärdim gagauzça,
Üürederlär beni rusça,
Oynêêrim moldovanca,
Ama taa kolay kadınca.
Kimim bän, sormaa isteerim?
Kim biler, bana gösterin!
Sordum türlü adamnara,
Biyaz saçlı karılara.
Hepsi susêr, biri bilmeer,
Te nerdän kökümüz büüyer.
Geçti vakıt, bän te büüdüm,
Pek çok gezdım hem çok gördüm.
Türklärlän artık buluştum,
Çok problem için konuştum.
Bän onnarı pek annêêrim,
Ne gözäl onnar, bakêrim,
Kendi evlerini düzerlär,
Çok halka yardım ederlär.
Evropada çalışêrlar,
Ayaa rusu kaldırêrlar,
Moldovaya arka olêrlar,
“Kimä zor?” hep taa sorêrlar.
Türklär, türklär, siz çalışkan,
Bu kuvetlär sizä göktän.
Allah sizi hiç unutmaz,
Nezaman te kış, nezaman te yaz.
Ko desinnär bana büün türk,
Bak taşıyêrim bän dä kürk.
Ama duumuşum gagauz
Bu yanık Bucakta susuz!
Hiç küsmeycäm, sölesinnär,
İşlerini göstereinnär!
Nicä türklär te gösterer,
Pek çok halkı sevindirer.

KUŞLAR UÇSUN CIVIR - CIVIR

Ne kısa bu yaşamak,
İnsan kaldı heptän zapsız.
Pek isteerim annaşmak,
Cenklär olsun iş zakonsuz.
Kuşlar uçsun civir – civir,
Korkmasınnar kimseydän.
Dolu olsun bakır,
Fenalıklar sensin köktän.
Her gün patlêêrlar bombalar,
Bölä doorulmaz yaşamak.
Ne çok ölerlär bobalar,
Üsüz kalêr pek çok uşak.
Cenk işlerini müürlemää,
Ko hiç biri bilmesin.
Bän istämeerim ölmää.
Cenk memleket hiç görmesin.

Hoş gelmişiniz bizä,
Paalı dostlarımız,
Yortumuz düştü güzä,
Kahırlanmayınız!
Bu suuklar, ne dışarda,
Korkudamayacak.
Ya bak, ne insan birda!
Suuk olamayacak.

Çok vakit geçmiş, hem çok sular akmış,
Prost erlär şindi çiçek gibi açmış.
Kim yapmış bölä zor vakit çekmiş,
Ko büünkü gündä olsun anılmış!

Şen, gözäl küüyüm,
Çok vakit yaşa!
Ne oya büüdüm,
Diz çokeyim aşaa:
Topraana diiyeyim,
Ko kendim bileyim,
Ne zor bu işlär.

GAGAUZ MİLLİ ARHİVİ

No 1206

«CENTRUL DE CERCETĂRI
ȘTIINȚIFICE AL GAGAUZIEI»

НИЦ ГАГАУЗИИ
ИМ. М.В. МАРУНЕВИЧ

ANA MEMLEKET

Diz çokecäm bän sana,
Memleketim benim.
Dönmä ardını bana,
Bän kösteklenärsaydım.

Prost et çok erdä beni,
Nerdä aldanêrım bän.
Üzün senin resimni
Hiç kaybelmeer gözümdän.

Bu koku sarfoş eder,
Memleketin kokusu.
Bän denedim çok sefer...
Tutêrım sana küsü.

Canımı bän verecäm,
Basmasın meret duşman.
Çaar beni, bän gidecäm
Lafsız, olmayacam pişman.

Yoktur hiç sendän paalı,
Baarıpta söleerim bän.
Baalıyım sendä kaavi,
Bu laflar pak ürektän.

Bulutlar, gözäl kuşlar,
Sınırlar sa sürmeli.
Çimennär hem bu sular-
Hepsi bana sevgili.

AYIRILMAK

Yumulêr, of, gözlerim,
Saat hızlı dördä gider.
Yalnız kaldın sän, yärim,
Kocan uzakta gezer.
Zor sana, annêêrım bän,
Yok nicä başka türlü,
Dayan, baaşlayacam mercän,
Savaş olmamaa güçlü.
Oh, yärim, benim yärim,
Nelär geldi aklıma!
Yolda kaldı gözlerim,
Darsıma hiç sän bana.
Benim dä yok raabetim
Çok vakıt ayırılmaa,
Ne yapayım ölä işim.
Başladım pek darsımaa:
Mayıl senin lafına,
Uşakların sesinä.
Bu uzak yolda bana
Çok iş geldi tersinä.
Oh, yärim, benim yärim,
Nelär geldi aklıma!
Yolda kaldı gözlerim,
Darsıma hiç sän bana.

GELDİM GENÄ YUVAMA

Yaşım benim etişer,
İşlär heptän dolaşêr.
Ömür her gün kışalêr
Kıvrak saçlar biyaziyêr.

Vakit geçer pek hızlı,
Aul bizim kazılı.
Diyämedim bän ona,
O bütün kaldı sana.

Gezdim çok uzak yolda,
Buldum seni sofrada.
Uşaklar toplu bilä,
Mayıl söz bana sölä.

Yok üzüm acılamaa,
Diil läüzüm hiç aalamaa.
Geldim genä yuvama,
Sarıldın sän boynuma.

Uşaklar pek sevindi:
Boba evinä geldi.
Yarım durdu dikinä,
Kap – kap yaşı elimä.

Hava dışarda yavaş,
Basma elimdä pek yaş.
Aldım onu koltuuma,
Çekti birdän uyumaa.

Çok dayanêr karılar,
Nerdän ölä saburlar?
Biz onnarsız yok nasıl,
Gelir bizä pek fasıl.

Yaşadık hem yaşayacez,
Karıları sayacez.
Allah bizi korusun,
Adam evi doyursun.

ÇEKİRGÄ TÜRKÜ ÇALÊR

Gün batısı pek kızardı,
Karannık çöktü birdän.
Gök kendini yıldızladı,
Şıladı şafk içerdän.
Bunu te bil : avşam olêr,
Dindi bu gün pek çoyu.
Salt çekirgä türkü çalêr,
İçer kuşçaazlar suyu.
Pak bän çıktım yalnız daaya,
Çiçek sana topladım.
Gözlär bakêr eni aya,
Yakamı da kaldırdım.
Pek özledim, bekleyabilsän,
Çoktan öpmedim seni.
Ellerimä alabilsäm
Uzun kara peliini.
Çok pek olur öpüşümüz
Eşil karannık daada.
Siirek olêr görüşümüz,
Otlar senir altımızda.

KOCAM GENÄ KUDURDU

Çok türlü vakit oldu,
Kocam genä kudurdu.
Ne çirkin o pek baarêr,
Perdeleri koparêr.

Yalvardım ona pek çok:
Hiç akıl sendä, be, yok!
Pek fasıl üzün olmuş,
Neylän bu kafan dolmuş ?

Uşaklar kaçêr evdän,
Hepsi pek korkêr sendän.
Sabaa genä olacek
Evdä biri kalmayacek.

Akıllan, be, akıllan,
Hiç yalvarma te sondan:
Prost et beni, çiçeciim,
Mayıl, gözäl yapracım.

Yok fayda bu laflardan:
Sölener onnar sondan.
Açan acıylan doldum,
Kesildi fit umudum.

Pek kıyak benim kocam,
Dikinä, nasıl bir çam.
Ama o gün, açan ayık,
Şindi sa bakêr yılık.

Tez olur ölä günnär
O ayık evä gelär.
Bekledim hem bekleyecäm,
Nekadar dayanacam.

Yalvardım ona pek çok:
Hiç akıl sendä, be, yok.
Pek fasıl üzün olmuş,
Neylän bu kafa dolmuş?

BİRLEŞİN!

Birleşin!

Halkın ii çocukları.

Sarmaşın!

Nicä sarmaşar

adama kafadarı.

Annaşın!

Nicä sevdalı insan.

Sevinin!

Ani diiliz şindi

okadar darmadaan.

Metedin!

Salt diil kendi - kendini.

Dayanın!

Ko metetsin bütün

dünnä işlerini.

Gülüşün!

Ki geldiykana karşı.

Cümbüşün!

Sevindirär hem indirär

dürük kaşı.

İSTEERİM ANNAMAA!

İlkyaz gelir, kuşlar uçêr,
Göktän şafklı güneş şilêêr.
Neçin ölä, necin ölä?
İsteerim annamaa!

Bu dünneda yanıkız biz,
Hiç sayılmadık birimiz.
Neçin ölä, neçin ölä?
İsteerim annamaa!

Herbir halkın var erleri,
Açık mayıl fikirleri.
Neçin ölä, neçin ölä?
İsteerim annamaa!

Başka halkta pek çok türkü,
Çoyu giyer gözäl kürkü.
Neçin ölä, neçin ölä?
İsteerim annamaa!

Nerdä kaldı türkülerimiz?
Ner gün kitli üreklerimiz.
Neçin ölä, neçin ölä?
İsteerim annamaa!

Gözäl halkım, yanık halkım,
Gecä - gündüz sendä aklım!
Neçin ölä, neçin ölä?
İsteerim annamaa!

KOLHOZ MAANİLERİ

Yaşamak islää bizdä,
Hepsimiz biz te üzdä.
Barabar işi yapêrız,
Maanilär türlü çalêrız.

Nasıl çalmayacez, açan
Kırlar herersi sıçan.
Agranom sa geziner,
Kim biler, ne düşüner?

Kolhozumuz besimli,
Ne harçrlar - diil belli.
Kesedä pek çok binnär,
Nezaman onnar bitär?

Perestroyka, perestroyka!
Geç, gör, ne yapêr bu stroyka!
Artık banäyi düzmüş -
Bu bizä nasıl bir düş!

Çok inek pek benekli,
Bizim fermamız kitli.
Pak sa insan lafeder:
Kim isteer orayı girer!

“Su, ba, su!” - baarêrız biz!
Çıkmêêr artık sesimiz.
İnjener sa hep susêr
Hiç mi görmeer, ne olêr?

Kuruldu te komunhoz,
Yollarımız ölä hep toz.
Ne işlar yapêr onnar?
Bilmää isteer insannar!

İşittik da sevindik,
Yılı islää bitirdik.
Çoyundan yoktu fayda,
Salt uyudular daada.

Sokraşçeniye olmarsa!
Yaşamak bölä gidarsä!
Fukaarä biz kalacez,
Gülüntü biz olacez.

SEVGİ YOLLARI

Boşa yaktık bu yılları,
Dolaşık sevgi yolları.
Pak annayınca geç oldu:
Çekmeer sana, canım suuldu.
Senin sevgin ölä serin,
Taa suuk çıvgın havadan.
Senin sevgin ölä serin,
Sınaşamadım, dondum ondan.
İlk sevgilik, hem ilk bakış,
Geçerlär, nicä yalpak kış.
Nasıl dalga, gözäl düşlär,
Ölä hızlı, nicä lüzgär.
Çok savaştık olamadık,
Bireri toplanamadık.
Salt üreemdä sevgi kaldı,
Ne zor gençlik vakıdı.

İSTEDİM YAPMAA İİLİK

İstedim yapmaa iilik,
Babuyu gördüm birdän,
Çabuk yanında iilip,
Tutundum te sepettän.
Sansın kaybeldi dünnä.
Kahırlandı ürektän.
Dedi benim üzümä:
Ne fayda oldu sendän?
Kim burayı seni çaardı?
Gidecäm yavaş – yavaş.
Sepedi o aşırđı,
İçimä attı bir taş.
Ne läüzüm iilik için,
Ürään mi açık olsun?
Büün dä hep yanık için,
Neredä o karı kalsın?
Annadı mı duygumu!
Hep büüder mi o çiçek?
Kesmesin o umudu:
İilik çok taa geçecek.

Hatırı unudêr insan,
Onu hiç saymêr bişeyâ.
Hem, nesoy da iilik yapsan,
Kabletmeer içeri, evâ.
Süünmüş bizim cannarımızda
Havez pek dooru yaşamaa.
Dürük kaşlar annımızda
Unuttuk dernek toplanmaa.
Ki oturup lafedelim,
Görmää biri - birimizi.
Ki komuşuya sevinelim,
Üünmää mayıl işimizi.
Büünkü asir, çok mu vakıt
Bölâ gidâr yaşamamız?
Bizi sän uz yola sapıt,
Da yaşasın uşaklarımız,
Taa ii bizdän hem taa zengin,
Sevgi kaybetmesin onnar.
Kendileri olsun girgin.
Geçirmesin türlü zorlar.

O! ÇOK KERÄ SORAMADIM!

Evä bir kerä etişsäm,
Hızlı sana sarmaşsam.
Unudacam kahırları,
Ne geçirdim te zorları.
Yuvam benim, ii tarafım,
Neredä olsam, sendä aklım.
Hiç yok raatım gecä – gündüz,
Uzun olsun ömürümüz.
Doyayım seninnän öpüşmää,
Hep kaçalım bilä çöşmeyä
Sucaazından pak içelim,
Çiminneri sendirelim.
Pek çok bana sän dayandın,
Tutmaa sevda hep savaştın.
Te uymadı, duramadım,
O! Çok kerä soramadım:
Taa doymadın mı beklemää,
Yalnız evdä ekmek imää?
Çıkıp giderim te yola,
Sade onu biler Allaa:
Tez mi dönürüm bän geeri,
Başışlan girip içeri?
Hepsinizä sarmaşacam,
Dayanın, tezdä gelecäm.

YOK PROST HAVA BU DÜNNEDÄ

Bir büük bulut düştü döktän,
Lüzgär yaamuru getirdi,
Kimisä o sevindirdi,
Kimä sa zor oldu heptän.
Salt bän bekleerim avşamı,
Umutlanêrim : görecäm,
Gözelimä sarmaşacam,
Dürüp - dürüp kaşlarımı.
Yok prost hava bu dünnedä,
Kimä uyar, kimä uymaz,
Bana islää nezaman ayaz,
Açan elin te elimdä.
Kuşcaaz uçêr, güneş şilêr,
Genä oya olur avşam,
Unutmaz neredä nişan,
Orayı yavklum her gün çıkêr.
Yavklum benim pek gençêcik,
Mayıl, gözäl örüyüşü,
Eri erindä cümbüşü,
Kendi da nasıl çiçecik.
Sän paalı benim Allahım,
Ne gözäl onu yapmışın,
Ölä mayıl çalışmışın,
Te yoktu taa büük kahırım.

BENİM ANAM

Benim anam, paalı anam,
Artık oldum koca adam.
Mezarından kalksan, görsän,
Nesoy gözäl yaşêêr insan.

Benim anam, paalı anam,
Hiç yoktu benim annamam.
Ki sän - zeettä, gözlär – göktä.
Sabaa olmuş üçtä, dörttä.

Benim anam, paalı anam,
Te şindi oldu annamam.
Sän ne için, eh, kaybeldin,
Kendi ömürünü bizä verdin.

Benim anam, paalı anam,
Olsa da erinä kalsam.
Kalkasın sän uşak büütmää,
Prost işleri üstelemää.

Benim anam, paalı anam,
Artık ihtiarladı bobam.
Hep taa gezer, ürek verer,
Unuka da o pek bakêr.

MAYIL KÜÜYÜM, ŞEN OL!

Çayır senmiş mecâz cümlä,
Yollar çaarêr çöşmelerä.
Yalpak insan kahr sildi!
Eldän - elä geçer çotra!
Dostlar durêr omuz – arka.
Gözäl yortu çıktı üzä,
Sevineriz altın güzä.

Mayıl küüyüm ne mutlu,
Derä boyunda.
Güneş serper renkli doku,
Aydın kırnak dolayda.
Bizim horu elcä gider,
Sansın seslär akêr, akêr,
Kaval sesi duruk öter,
Ana topraa, evä çeker.

Bizim zaamet - daul düüyer,
Koruyun - hepsini çaarêr.
Durêr çoktan bu paalılık,
Adı onun - büyük kardaşlık.
Bizim adet - dedä sesi,
Bizim imdat - ona sözü,
İş bizêdir - sıcak ekmek,
Tatlı sevgi - maavi çiçek.

Çayır sinmiş mecâz cümlä,
Yollar çaarêr çöşmelerä.
Yalpak insan kahr sildi:
Baurçuya yortu geldi.

VAKIT GEÇER HIZLI

Açan yıldız düşer göktän,
Açan severlär ürektän,
Buna te halizdän sevin,
Zerä vakıt geçer hızlı.
Yaşamamız pek kahrılı,
Çalış olmaa her gün zengin.

Hiç diil dolu olsun cöbün.
Ko iiliklän bitsin her gün.
Boşa geçmüz te yaşamak,
Zerä vakıt geçer hızlı,
Yaşamamız pek kahrılı,
Ko erinä kalsın uşak.

Çalış, savaş büütmää onu,
Uzadıp zorunda kolunu,
Sevinir o da güneşä.
Zerä vakıt geçer hızlı,
Yaşamamız pek kahrılı,
Benzeer fena, çirkin düşä.

Açan açêr çiçek erdä,
Annaşmak islää içerdä,
Ne pek kolaymış yaşamaa.
Gözäl vakıt geçer hızlı,
Yaşamak erdä kahrılı,
Bunu salt pek läüzım duymaa.

NE İSTEERSİN SÄN, YÄRİM?

Ne isteersin sän, yärim?
Sendän paalı yok bana.
Sendä kaldı gözlerim,
Ama yaşlar boşuna.

Taa baştan dedim sana :
”Brakma bir kerä beni !”
Sevgilik damna - damna
Brakır senin üreeni.

Diil läüzım lafa düşmää,
Kaybetmää saygı halktan.
Pek zor sondan metetmää,
Nesoy da olsan insan.

Yok neyä hodullanmaa,
Prost işleri unuttum.
Nasıl üreeni açmaa,
Yolda kaldı umudum.

Çoktur ii insan erdä,
Zor çekmää - etti bana.
Yaşamak - taa ilerdä
Gitmäm, yärim, ardına.

GİTMÄM GEERİ

Gün batısı maavi renkli,
Eşil çemberim delikli.
Kaba, mayıl örüyüşüm,
Tatlıydı seninnän öpüşüm.

Ama kaldı hepsi geeri,
Başka girmeersin içeri.
Diyämeersin ellerimä,
Bakamêersin gözlerimä.

Gitmäm geeri da okadar,
Olmam sana bän kafadar.
Acı geldi pek lafların,
Neçin susamadı aazın ?

Taa ii susaydın bir lafsız,
Kaldım heptän bän akılsız.
Çirkin senin laflarından
Ürktü sevgi mayıl candan.

Oya bana geçer günnär,
Sevindirmeer biyaz güllär.
Datsız oldu ekmek imäm,
Yärimä başka bän gitmäm.

Pek zor seni unudacam,
Başka sevgi aaramaycam.
Türlü - türlü olur zorlar.
Kısmet beni kendi bular.

Gitmäm geeri da okadar,
Olmam sana bän kafadar.
Acı geldi pek lafların,
Neçin susamadı aazın ?

Taa ii susaydın bir lafsız,
Kaldım heptän bän akılsız.
Girkin senin laflarından
Ürktü sevgi mayıl candan.

BİZ UNUTTUK YALPAK LAFI

Sabaa oldu - süündü göktä
Şıralı, şafklı yıldızlar.
Vakit geldi olmaa iştä -
Açılmêêr pak saydı gözlär.
Uyku basêr, kalkamêêrim.
Sansın düümüş beni biri.
Avşamnen sa uyumêêrim -
Çeker sesin evdän geeri.
Bütün da gün aklım sendä,
Yapamêêrim pek çok işlär.
Oldu ölä, düştüm hendää,
Bilmeerim taa olur nelär ?
İştä sa zor geçti günüm,
Bütün gün hep çekiş, baariş.
Çirkin olmuş benim üzüm.
Dindim. Çoyun üzü karış.
Sansın günnär geçer hızlı :
Sabaa, üülen, avşam üstü.
Neçin ölä insan nazlı ?
Genä bana çoyu küstü.
Büünkü asir, akar vakıt,
Nasil lüzgär geçersin sän.
Ya tez bizä sevgi akıt,
Ki sevinsin erdä insan.
Biz unuttuk yalpak lafi,
Sular gibi geçer günnär.
Halk tutuşmuş - iştä aklı
Savaşêr kazanmaa binnär.
Pak sa läüzım tamahlık ?
Sorêrim kendi kendimä.
Bizi bekleer salt mezarlık,
Biler bunu bütün dünnä.
Durmak sa yok, hep atlatlêêr
Küçüü - büüyü bu dünnedä.
Gençlär ordan orayı kaçêr :
Pak onnarda kuvet zeedä.

NEÇİN SÄN GEERİ DÖNMÜŞÜN?

Ne islää duyğum sendiydi,
Unutmaa te başladıydım.
Yavklum bana gücendiydi,
Lafından pek aşlandıydım.

Her avşam onu beklärdim,
Günnär sa hızlı geçärdi,
Sarmaşıp pek sevinärdim,
Ne tatlı beni öpärdi.

Neçin sän geeri dönmüşün,
Neçin sokaktan geçersin ?
Neçin bizä örümüşün,
Genä ne bendän isteersin ?

Duyğumu sän uyandırma,
Çiçek hiç bana getirmä,
Yaşamamı benim kırma,
Köpää boşa te saldırma.

Unut beni, hiç aarama,
Yanık canım diil kısmetli.
Benim evimä uurama,
Sana deyni tokat kitli.

Neçin sän geeri dönmüşün,
Neçin sokaktan geçersin,
Neçin bizä örümüşün,
Genä ne bendän isteersin ?

Ne islää duyğum sendiydi,
Unutmaa te başladıydım.
Yavklum bana gücendiydi,
Lafından pek aşlandıydım.

Her avşam onu beklärdım,
Günnär sa hızlı geçärdi.
Sarmaşıp pek sevinärdım,
Ne tatlı beni öpärdi.

HAYLAZ KEDİ

Bir gün, açan sabaa olmuş,
Saabi kalkmış da yıkanmış,
Uzun yola o toplanmış.
Hiç birinä sölämemiş,
Ani gider o pek uzaa.

Torbasını doldurmuş,
Köpää sincirdän çözmüş,
Salt bir işi unutmuş,
Kedi kapalı kalmış,
Su da vermemiş bızaaya.

Açan ilk gün heptän geçmiş,
O avşam ekmeeni imiş,
Aklısına onun gelmiş
Mallar, ani evdä kalmış,
Eti banarkana tuza.

Yaşı gözündän düşmüş,
Sümüünü fasıl çekmiş.
Durup birdän düşünmüş :
Bu haliz nasıl bir düş,
Gitmiş genä o uzaa.

Kedi içerdä gezärmiş,
Sıçannar oyun oynarmış,
Kaçmaa o pek üşenärmiş.
Durup uzaktan bakarmış
Pençerä aşırı bızaa.

İpi bızaa koparmış,
Kapuyı kendi açmış.
Gölcüktä o su içmiş,
Çimen eşil otlamış,
Dillän diimiş o tuza.

Gerää gibi vakıt geçmiş,
Açan evä saabi gelmiş.
Malın sırtı yalabırmış,
Kedinin gözleri batmış,
Haylaz baka - baka uzaa.

Beendim seni, saklamaycam,
Gözäl üzün, mayıl boyun.
Seninnän çok olamaycam,
Olar mı sevgiyä doyum.
Seni sevdim bän ürektän,
Çok aarardım, artık buldum.
Rubaların maavi göktän,
Sendä, sendä te umudum.
Ayırmak çok vakıda,
Dönerim kendi yuvama.
Beendim seni, sän aklımda
Benzeersin kendi anama.
Duygumu uyandırdın sän,
Çok bekleycäm cuvap sendän.
Ürektän beni çaarırsan,
Düşür haber bana göktän.

Oh, Allahım, fikir versän,
 Olsa da biraz taa zeedä.
 Kimär kerä kendin seçsän
 Kim kullansın bizi erdä ?

ŞAIRİN İŞİ

Şairin işi pek zoordur:
 Şiir kendi haliz bayır.
 İş toomu onun bir koordur,
 Te nereya da duşsä, yanır.
 Bayırın ucu pek diktir,
 Ne zor çıkmaa : da oturmaa
 Kim çıkmış te o şairdir,
 O bayırı läözim bulmaa.
 Tepesi bana uzaktır,
 Ama umut hep ilerdä.
 Yukarda pek mi sıcaktır ?
 Oh, etişsä kuvet bendä.
 Şiir yazmaa pek kolaydır,
 Sanêr bunu bütün dünnä.
 Ama şiir büük bayırdır -
 Denä da çik tepesinä.

Seni görmää güçlük çektim,
Ne brakmêêrlar hiç yanına ?
Sana pak üreklän geldim
Baş iiltmää mayıl topraama.
Kıbrıs, Kıbrıs, of, küçücüksün,
Göktän bakıp pak üzünä.
Ne pek çoktan sän
Gecä girersin düşümä.
Anandan kopup, gitmişin,
Nasil büüdünän uşaklar.
Üzä-üzä sän dinmişin,
Aarêêrsın nerdä dedelär.
Sarmaşmaa sana isteerim,
Duymaa senin can düüsünü,
Zenginniymi veririm
Görmää taa senin üzünü.
Kıbrıs, Kıbrıs, of, küçücüksün,
Göktän bakıp pak üzünä.
Ne pek çoktan sän üüsüzsün?
Gecä girersin düşümä.

Satıp seni, çok gitmişlär
Kim Berlinä, kim Parijä.
Sanki onnar düşünmüşlär,
Ki hererdä olêr geçä.
Zor vakıtta seni brakmaa,
Bu büük kahırdı canında!
Ama gidip hiç sormamaa
Da durmamaa te yanında.
Annamêêrim, duyamêêrim,
Nesoy laflar bulayım buna.
Geca - gündüz uyuyamêêrim,
Neylän yardım olayım sana?
Bilerim ki vakıt geçip
Pek çoyunu prost edecän,
Kahırları kendin içip,
Evlerinä kolverecän.
Ana vatan, ana toprak
Cenk geçirdi, susus durdu,
Kendi oollarına yalpak
Hiç kesmemiştir umudu.
Ama isteerim pek görmää
Dönän geeri oollarını,
Üzerinä pak tükürmää,
Annadıp büük kahırlarını.
Bilerim ki vakıt geçip
Pek çoyunu prost edecän.
Kahırları kendin içip,
Evlerinä kolverecän.

CONTENTS

PEETÇİ	3
YAPRAK DÖKÜMÜ GELDİ	4
KİM KALSIN BU DÜNNEDÄ?	5
“DAYANMAA BİZÄ LÄÄZİM”	6
BİZ BÜÜYERİZ	7
AKIŞÊR DÜŞÜNMEKLÄR	8
OTURUP LAFEDELİM	9
ESKİ DOSTUM	10
PROST ET BENİ, ANTON!	11
GÜN	12
KALK, HALKIM, GÖZÄL HALKIM!	13
BÜÜK MÜ ÜK BU UŞAKLAR?	14
KO DESİNNÄR BANA BÜÜN TÜRK!	15
KUŞLAR UÇSUN CIVIR - CIVIR	16
“HOŞ GELMİŞİNİZ BİZÄ”	17
“ÇOK VAKİT GEÇMİŞ, HEM ÇOK SULAR AKMIŞ” ..	17
“ŞEN, GÖZÄL KÜÜYÜM”	17
ANA MEMLEKET	18
AYIRILMAK	19
GELDİM GENÄ YUVAMA	20
ÇEKİRGÄ TÜRKÜ ÇALÊR	21
KOCAM GENÄ KUDURDU	22
BİRLEŞİN!	23
İSTEERİM ANNAMAA!	24
KOLHOZ MAANİLERİ	25
SEVGİ YOLLARI	26
İSTEDİM YAPMAA İLİK	27
HATİRİ UNUDÊR İNSAN,	28
O! ÇOK KERÄ SORAMADIM!	29
YOK PROST HAVA BU DÜNNEDÄ	30
BENİM ANAM	31
MAYIL KÜÜYÜM, ŞEN OL!	32
VAKIT GEÇER HIZLI	33
NE İSTEERSİN SÄN, YÄRİM?	34

GİTMÄM GEERİ	35
BİZ UNUTTUK YALPAK LAFI.....	36
NEÇİN SÄN GEERİ DÖNMÜŞÜN?	37
HAYLAZ KEDİ.....	38
“BEENDİM SENİ, SAKLAMAYCAM”	39
“OH, ALLAHİM, FIKIR VERSÄN”	40
ŞAIRİN İŞİ	40
“SENİ GÖRMÄÄ GÜÇLÜK ÇEKTİM”	41
“SATİP SENİ, ÇOK GITMIŞLAR”	42

Tiparul executat la Tipografia *Reclama*
Chişinău, str. Alexandru cel Bun, 111

Comanda nr. 92

Format 84x108 1/32

Koçancı Andrey Konstantinoviç duudu 3-cü apredä 1953-cü yılda Baurcu küündä, Çadır-Lunga rayonunda (Gagauziya, Respublika Moldova). Ana dilindä çeketti yaazmaa 80-ci yıllarda. Şiirlär, yazılar çiktılar gazetalarda “Komsomolskaya pravda”, “Ana sözü”, jurnalarda “Krokodil”, “Sabaa Yıldızı”, “Güneşçik”, antologiyalarda, okul kitaplarında. Şiirleri basıldı Türkiyede, Kıbrızda. Gagauziya Halk Topluşu deputatı.